

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE SUDA (deveto vijeće)

16. siječnja 2014. *

„Poljoprivreda – Uredba (EZ) br. 1698/2005 – EPFRR – Zahtjevi u pogledu pravnog oblika lokalnih akcijskih skupina – Izmjena navedenih zahtjeva – Nadležnost država članica – Ograničenja“

U predmetu C-24/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Fővárosi közigazgatási és munkaügyi bíróság (Mađarska), odlukom od 3. siječnja 2013., koju je Sud zaprimio 21. siječnja 2013., u postupku

Dél-Zemléni Nektár Leader Nonprofit kft.

protiv

Vidékfejlesztési Miniszter,

SUD (deveto vijeće),

u sastavu: M. Safjan, predsjednik vijeća, J. Malenovský i A. Prechal (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: P. Cruz Villalón,

tajnik: A. Calot Escobar,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči obrazloženim rješenjem, u skladu s člankom 53. stavkom 2. i člankom 99. Poslovnika Suda,

donosi sljedeće

Rješenje

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potporama ruralnom razvoju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL L 277, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 40., str. 138.) i Uredbe Komisije (EZ) br. 1974/2006 od 15. prosinca 2006. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1698/2005 (SL L 368, str. 15.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 19., str. 59.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Dél-Zemléni Nektár Leader Nonprofit kft. (u daljnjem tekstu: DZNLN) i Vidékfejlesztési Miniszter (ministar ruralnog razvoja), povodom odluke o povlačenju pristanka koji je DZNLN dobio kao lokalna akcijska skupina.

* Jezik postupka: mađarski

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uredba br. 1698/2005 utvrđuje pravila intervencije EPFRR-a.

4 Članak 15. stavak 1. navedene uredbe propisuje:

„EPFRR djeluje u državama članicama putem programa ruralnog razvoja. Takvi programi provode strategiju ruralnog razvoja kroz niz mjera svrstanih u skupine u skladu s osima definiranim u glavi IV., za čije će se ostvarivanje tražiti pomoć od EPFRR-a.

Svaki program ruralnog razvoja pokriva razdoblje između 1. siječnja 2007. i 31. prosinca 2013.“

5 Sukladno sustavu potpora četvrte osi „Leader“, članak 61. Uredbe br. 1698/2005 glasi:

„Leader pristup sadrži barem sljedeće elemente:

- (a) strategije lokalnog razvitka određene područjem i namijenjene dobro određenim podregionalnim ruralnim teritorijima;
- (b) lokalna javno-privatna partnerstva (u daljnjem tekstu lokalne akcijske skupine djelovanja);
- (c) pristup odozdo prema gore s pravom donošenja odluka za lokalne akcijske skupine u vezi s razradom i provedbom strategije lokalnog razvoja;
- (d) višesektorski nacrt i provedbu strategije zasnovane na interakciji između aktera i projekata različitih sektora lokalnoga gospodarstva;

[...]

(g) umrežavanje lokalnih partnerstava.“

6 Pod naslovom „Lokalne akcijske skupine“, članak 62. Uredbe br. 1698/2005 propisuje:

„1. Partnerski pristup lokalnom razvoju provode lokalne akcijske skupine koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) moraju predložiti integriranu strategiju lokalnog razvoja zasnovanu barem na elementima navedenim u članku 61. točkama (a) do (d) i (g) i moraju biti odgovorne za njezinu provedbu;
- (b) moraju se sastojati ili od skupine koja je već kvalificirana za Leader II. [...] ili Leader+ [...] inicijative, ili u skladu s Leader pristupom, ili biti nova skupina koja predstavlja partnere iz različitih lokalnih društveno-gospodarskih sektora na odnosnom teritoriju. Na razini donošenja odluka, gospodarski i društveni partneri kao i ostali predstavnici civilnog društva poput poljoprivrednika, ženske ruralne populacije, mladih i njihovih udruženja, moraju sačinjavati najmanje 50% lokalnog partnerstva;
- (c) moraju pokazati sposobnost definiranja i provedbe strategije razvoja za to područje.

2. Upravno se tijelo brine da lokalne akcijske skupine ili odaberu administrativnog i financijskog voditelja sposobnog upravljati javnim fondovima i osigurati zadovoljavajuće funkcioniranje partnerstva, ili se udruže u pravno osnovanu zajedničku strukturu čije ustrojstvo jamči zadovoljavajuće funkcioniranje partnerstva i sposobnost upravljanja javnim fondovima.

[...]

4. Lokalne akcijske skupine biraju projekte koji će se financirati u skladu sa strategijom. Mogu također izabrati i projekte suradnje.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 7 DZNLN, društvo s ograničenom odgovornošću bez namjere stjecanja dobiti, odobren je kao Leader lokalna akcijska skupina odlukom Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága (tijelo nadležno za program ruralnog razvoja „Nova Mađarska“) od 26. rujna 2008.
- 8 DZNLN je zatim obavljao svoju djelatnost kao Leader lokalna akcijska skupina poštujući zahtjeve kako europskog tako i nacionalnog prava.
- 9 Gore navedeno odobrenje povučeno je DZNLN-u odlukom od 26. travnja 2012., koja je stupila na snagu 30. travnja 2012., uz obrazloženje da, sukladno članku 2. stavcima 1. do 3. dekreta ministra ruralnog razvoja 54/2011, počevši od tog datuma samo udruge mogu nositi naslov Leader lokalne akcijske skupine, isključujući, dakle, subjekte poput DZNLN-a, koji djeluju u obliku trgovačkog društva bez namjere stjecanja dobiti.
- 10 Fővárosi közigazgatási és munkaügyi bíróság (sud za upravne i radne sporove u Budimpešti), pred kojim je DZNLN pokrenuo postupak kojim osporava navedenu odluku, pita o njezinoj sukladnosti s uredbama br. 1698/2005 i 1974/2006. Tako je navedeni sud odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
  - „1) Mogu li se uredbe [br. 1698/2005 i 1974/2006] tumačiti u smislu da lokalne akcijske skupine osnovane u vezi s poljoprivrednim potporama mogu u određenoj državi članici djelovati samo u zakonski određenom organizacijskom obliku?
  - 2) Može li zakonodavac države članice na temelju gore navedenih uredaba donijeti propis kojim se čini razlika na način da se samo određenim pravnim oblicima organizacija priznaje svojstvo lokalnih akcijskih skupina nametanjem strožih ili drukčijih uvjeta, neovisno o odredbama članka 62. stavka 1. Uredbe br. 1698/2005?
  - 3) Je li dovoljno da na temelju gore navedenih uredaba u državi članici lokalna akcijska skupina udovolji samo uvjetima iz članka 62. stavka 1. Uredbe br. 1698/2005? Može li država članica ograničiti tu odredbu tako da nametne dodatne formalne ili pravne zahtjeve u odnosu na organizaciju koja udovoljava uvjetima [navedenog članka 62. stavka 1.]?
  - 4) Mogu li se gore navedene uredbe tumačiti na način da odluka o raspuštanju lokalne akcijske skupine koja djeluje u skladu s navedenim uvjetima, koja je osim toga za cijelo vrijeme svojeg djelovanja poštovala sva relevantna nacionalna pravila i pravila Zajednice, te koja dopušta djelovanje samo lokalnoj akcijskoj skupini koja djeluje u novom organizacijskom obliku ulazi u diskrecijsku ovlast države članice, neovisno o uvjetima iz članka 62. stavka 1. Uredbe br. 1698/2005?

- 5) Mogu li se gore navedene uredbe tumačiti u smislu da država članica može, čak i kad je riječ o programima potpore i razdoblju programiranja koji su već u tijeku, prema potrebi izmijeniti pravne okvire djelovanja lokalnih akcijskih skupina?
- 6) Kako treba tumačiti gore navedene uredbe u slučaju da prestane postojati lokalna akcijska skupina koja je prije djelovala učinkovito i zakonito? Kakva je u tom slučaju sudbina preuzetih obveza i stečenih prava lokalne akcijske skupine uzimajući u obzir osobito ukupnost osoba koje su time obuhvaćene?
- 7) Može li se članak 62. stavak 2. [Uredbe br. 1698/2005] tumačiti na način da se nacionalne odredbe na temelju kojih je Leader lokalna akcijska skupina djelovala u obliku trgovačkog društva bez namjere stjecanja dobiti mogu smatrati dopuštenima i uobičajenima, ako unutar godine dana mora preuzeti oblik udruge, s obzirom na to da jedino taj oblik od građanskih društava može na ispravan način osigurati mrežu između lokalnih partnera jer je, s jedne strane, sukladno mađarskom zakonu na snazi, prvi cilj trgovačkog društva ostvariti dobit te, s druge strane, gospodarski interesi isključuju javno traženje i primanje novih članova?“

O prethodnim pitanjima

- 11 Kao prvo, valja podsjetiti da, s jedne strane, sukladno članku 99. Poslovnika Suda, kada se odgovor na upućeno prethodno pitanje može jasno izvesti iz sudske prakse ili kad odgovor ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji, Sud može u svakom trenutku, na prijedlog suca izvjestitelja, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odlučiti obrazloženim rješenjem. Tu odredbu valja primijeniti u ovom predmetu što se tiče prvog do petog te sedmog pitanja.
- 12 S druge strane, na temelju članka 53. stavka 2. istog Poslovnika, kada je pitanje očito nedopušteno, Sud može, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, u svakom trenutku odlučiti obrazloženim rješenjem. U ovom predmetu tu odredbu valja primijeniti u pogledu šestog pitanja.

O prvom do trećem pitanju

- 13 Svojim trima pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li uredbe br. 1698/2005 i 1974/2006 tumačiti na način da zahtijevaju, zabranjuju ili dopuštaju donošenje nacionalnih odredaba kojima se predviđa da se lokalna akcijska skupina koja ispunjava sve uvjete nabrojene u članku 62. stavku 1. Uredbe br. 1698/2005 usto podvrgava obvezi preuzimanja određenog pravnog oblika i drugim s time povezanim zahtjevima.
- 14 U tom pogledu valja podsjetiti da, kao prvo, iako zbog svoje naravi i funkcije u sustavu izvora prava Unije odredbe uredaba u nacionalnim pravnim sustavima imaju u načelu izravan učinak, bez potrebe da nacionalna tijela poduzimaju mjere primjene, neke njihove odredbe mogu za svoju provedbu zahtijevati donošenje mjera primjene od strane država članica (vidjeti osobito presudu od 25. listopada 2012., Ketelä, C-592/11, t. 35. i navedenu sudsku praksu).
- 15 U tom smislu iz stalne sudske prakse proizlazi da države članice mogu donijeti mjere primjene uredbe ako ne priječe njezinu izravnu primjenjivost, ne prikrivaju njezinu prirodu pravnog akta Unije i ako preciziraju provođenje diskrecijske ovlasti koja im je dodijeljena tom uredbom, ostajući istovremeno u okvirima tih odredaba (gore navedena presuda Ketelä, t. 36. i navedena sudska praksa).
- 16 Upućujući na mjerodavne odredbe predmetne uredbe, tumačene u svjetlu njezinih ciljeva, valja odrediti zabranjuju li, nameću ili dopuštaju državama članicama da obustave određene mjere primjene te, osobito u tom posljednjem slučaju, je li predmetna mjera unutar okvira diskrecijske ovlasti koja je priznata svakoj državi članici (gore navedena presuda Ketelä, t. 37. i navedena sudska praksa).

- 17 Kao drugo, valja podsjetiti da se, sukladno članku 51. stavku 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), njezine odredbe primjenjuju na države članice kada primjenjuju pravo Unije. Povodom takve provedbe, države članice dužne su osigurati poštovanje općih načela tog prava kao što su, osobito, načela jednakog postupanja, pravne sigurnosti, zaštite legitimnih očekivanja i proporcionalnosti (vidjeti osobito presude od 20. lipnja 2002., Mulligan i dr., C-313/99, Zb., str. I-5719., t. 46. te od 4. lipnja 2009., JK Otsa Talu, C-241/07, Zb., str. I-4323., t. 46.).
- 18 U svjetlu elemenata iz točaka 15. i 16. ovog rješenja, kao prvo valja reći da Uredba br.1698/2005 ne predviđa pravila koja se tiču određenog pravnog oblika koji bi morale imati lokalne akcijske skupine. U tom se pogledu navedena uredba ograničava na to da u članku 62. stavku 2. propiše da nadzorno tijelo pazi na to da lokalne akcijske skupine odrede upravnog i financijskog voditelja sposobnog upravljati javnim financijama i koji osigurava dobro funkcioniranje partnerstva, odnosno preuzimajući zajedničku pravnu strukturu čiji statuti jamče dobro funkcioniranje partnerstva i sposobnost upravljanja javnim potporama.
- 19 U tim okolnostima i osobito s obzirom na izbor koji potonja odredba nudi upravnom tijelu, Uredba br. 1698/2005 ne može se tumačiti na način da nameće državama članicama obvezu da predvide da lokalne akcijske skupine moraju imati određeni pravni oblik.
- 20 Nadalje, valja utvrditi da se navedeni članak 62. stavak 2. ne može tumačiti na način da priječi državama članicama da od lokalnih akcijskih skupina zahtijevaju usvajanje određenog pravnog oblika, dajući tako prednost jednoj od dviju mogućnosti koje su iznesene u navedenoj uredbi.
- 21 Kako proizlazi iz samog teksta te uredbe, njezin je jedini cilj da pridonese osiguranju dobrog funkcioniranja partnerstva i njegove sposobnosti upravljanja javnim potporama.
- 22 No, uzevši u obzir sadržaj članka 61. i članka 62. stavka 1. Uredbe br. 1698/2005, iz kojeg proizlazi da lokalna akcijska skupina čini javno-privatno partnerstvo koje uključuje velik raspon privatnih partnerstava i koje mora imati ovlast donošenja odluka i sposobnost razrade i provedbe strategije lokalnog razvoja za koju je nadležno, valja utvrditi da je obveza priklanjanja određenom pravnom obliku radi osnivanja takve skupine takve naravi da osobito učinkovito doprinosi postizanju navedene svrhe. U toj mjeri nametanje takve obveze načelno ulazi u diskrecijsku ovlast kojom raspolažu države članice u provedbi Uredbe br. 1698/2005.
- 23 Na kraju, što se tiče pitanja jesu li donoseći propis kao što je onaj u glavnom postupku nacionalna tijela ostala u okviru diskrecijske ovlasti kojom raspolažu u provedbi Uredbe br. 1698/2005, valja podsjetiti da, kako proizlazi iz ustaljene sudske prakse, potreba pružanja tumačenja prava Unije koje je korisno za nacionalni sud osobito zahtijeva da nacionalni sud definira činjenični i pravni okvir u koji ulaze pitanja koja postavlja ili koji barem objašnjava činjenične okolnosti na kojima se ta pitanja temelje (vidjeti presudu od 31. siječnja 2008., Centro Europa 7, C-380/05, Zb., str. I-349., t. 57. i navedenu sudsku praksu).
- 24 U tom smislu valja naglasiti da, osim tvrdnje prema kojoj iz članka 2. stavaka 1. do 3. dekreta 54/2011, na snazi od 30. travnja 2012., proizlazi da samo subjekti koji imaju pravni oblik udruge mogu nositi naslov Leader lokalne akcijske skupine, odluka o upućivanju ne sadrži nikakvu naznaku o drugim uvjetima i odredbama koje karakteriziraju novi pravni okvir te ne precizira posebne pravne karakteristike kojima moraju odgovarati „udruge“ sukladno primjenjivom nacionalnom pravu. Osim toga, navedena odluka ne sadrži nikakvu preciznu naznaku o dotadašnjem nacionalnom pravnom okviru ni jasne odredbe u pogledu motiva koji su naveli nadležno tijelo da zamijeni postojeći pravni okvir novim.
- 25 Posljedično, valja utvrditi da sadržaj odluke o upućivanju nije takav da bi dopustio Sudu da sudu koji je uputio zahtjev pruži naznake koje bi išle preko onih općenitih koje su već iznesene u točkama 15. do 17. ovog rješenja.

- 26 U tom smislu valja osobito podsjetiti da podaci sadržani u odluci kojom se upućuje prethodno pitanje služe ne samo tomu da omoguće Sudu da pruži korisne odgovore već i tomu da se vladama država članica i drugim zainteresiranim osobama omogući da podnesu očitovanja u skladu s člankom 23. Statuta Suda Europske unije. Sukladno ustaljenoj sudskoj praksi, na Sudu je da pazi da ta mogućnost bude očuvana, uzimajući u obzir činjenicu da se sukladno navedenoj odredbi zainteresiranim strankama dostavljaju samo odluke o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku (vidjeti osobito rješenje od 28. lipnja 2000., Laguillaumie, C-116/00, Zb., str. I-4979., t. 14. i navedenu sudsku praksu).
- 27 U toj mjeri, okolnost da je mađarska vlada u svojim pisanim očitovanjima nastojala precizno prikazati nacionalni pravni okvir, čije samo poznavanje omogućava davanje, prema potrebi, preciznijih odgovora na pitanja koja su se pojavila u prethodnim pitanjima, ne može nadoknaditi gore navedene propuste u odluci o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku.
- 28 Osim toga, treba reći da, iako se pitanja suda koji je uputio zahtjev formalno tiču Uredbe br. 1974/2006, navedeni sud ni u njima ni u tekstu odluke o upućivanju zahtjeva nije utvrdio za koju odredbu navedene uredbe traži posebno tumačenje, niti je *a fortiori* dao ikakvo objašnjenje o vezi koju želi uspostaviti između takve odredbe i glavnog postupka ili njegove svrhe. U tim okolnostima nema mjesta razmatranju pitanja postavljenih u odnosu na Uredbu br. 1974/2006.
- 29 S obzirom na sve navedeno, na prva tri pitanja valja odgovoriti da odredbe Uredbe br. 1698/2005, osobito članke 61. i 62., treba tumačiti u smislu da one načelno ne zahtijevaju niti zabranjuju donošenje nacionalnih odredaba koje predviđaju da lokalna akcijska skupina koja ispunjava uvjete nabrojene u članku 62. stavku 1. te uredbe može obavljati svoju djelatnost samo u određenom pravnom obliku. Međutim, na sudu koji je uputio zahtjev jest da se uvjeri da, s obzirom na sve relevantne okolnosti, takav propis ne ometa izravnu primjenjivost navedene uredbe i da precizira provođenje diskrecijske ovlasti koju ta uredba dodjeljuje državama članicama, ostajući ipak u okvirima njezinih odredaba. Na njemu je također da se uvjeri da taj nacionalni propis poštuje odredbe Povelje i opća načela prava Unije.

O četvrtom, petom i sedmom pitanju

- 30 Četvrtim, petim i sedmim pitanjem, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita protivi li se pravo Unije primijeni nacionalnog propisa koji predviđa da lokalne akcijske skupine mogu obavljati svoju djelatnost samo u određenom pravnom obliku, na kraju tranzicijskog razdoblja od godine dana, na lokalne akcijske skupine koje su valjano osnovane u drugom pravnom obliku prema prijašnjem nacionalnom zakonodavstvu, iako su u tijeku programi potpora i pripadajućeg razdoblja programiranja.
- 31 Kako proizlazi iz točke 17. ovog rješenja, države članice osobito su dužne osigurati poštovanje Povelje i opća načela prava Unije donoseći zakone kao što su oni u glavnom postupku.
- 32 Među tim je općim načelima i načelo pravne sigurnosti, koje zahtijeva da zakoni koji imaju nepovoljne posljedice za pojedince budu jasni i precizni, a njihova primjena predvidljiva za one na koje se primjenjuju (vidjeti osobito presudu od 7. lipnja 2005., VEMW i dr., C-17/03, Zb., str. I-4983., t. 80. i navedenu sudsku praksu).
- 33 Sud je već presudio da se pojedinac ne može pouzdati u potpuni nedostatak izmjene zakona, već samo dovesti u pitanje načine primjene takve izmjene. U tom pogledu, načelo pravne sigurnosti osobito zahtijeva da zakonodavac uzme u obzir posebne situacije gospodarskih subjekata i prema potrebi predvidi prilagodbe primjeni novih pravničkih pravila (vidjeti gore navedenu presudu VEMW i dr., t. 81. i navedenu sudsku praksu).

- 34 U tom kontekstu valja utvrditi da se tranzicijsko razdoblje od jedne godine sa svrhom da se predmetnim gospodarskim subjektima omogući da se prilagode novim propisima kao što je onaj u glavnom postupku načelno ne čini nerazumnim.
- 35 Kada se radi o drugim aspektima koji karakteriziraju navedeni propis, valja utvrditi da sud koji je uputio zahtjev u svojem zahtjevu za prethodnu odluku nije pružio dovoljno podataka koji bi Sudu omogućili da mu da koristan odgovor koji bi bio više od podsjećanja na načela već ponovljena u točkama 15. do 17. ovog rješenja i u okviru odgovora na prva tri prethodna pitanja.
- 36 Naime, osim detalja koji se tiču tranzicijskog razdoblja, opis mjerodavnog nacionalnog pravnog okvira koji sadrži odluka o upućivanju zahtjeva pokazao se, kako je već rečeno u točki 24. ovog rješenja, nepotpunim. Također treba reći da u ovom slučaju postoji potpuni nedostatak podataka što se tiče, s jedne strane, uvjeta koji karakteriziraju prvotno odobrenje kao lokalnoj akcijskoj skupini i pravne obveze koje su na tom temelju tijela dala DZNLN-u kao i, s druge strane, konkretne implikacije koje za subjekt kao što je DZNLN proizlaze iz prelaska na pravni oblik udruge u okviru novog pravnog režima koji uvodi dekret 54/2011 ili, u nedostatku takve izmjene oblika, gubitka svojstva lokalne akcijske skupine.
- 37 U tim okolnostima na četvrto, peto i sedmo pitanje valja odgovoriti da se pravo Unije načelno ne protivi tomu da se nacionalni propis koji predviđa da lokalne akcijske skupine mogu svoju djelatnost obavljati samo u određenom pravnom obliku može primijeniti, nakon isteka tranzicijskog razdoblja od godine dana, na lokalne akcijske skupine koje su bile osnovane u drugom pravnom obliku u vrijeme ranijih nacionalnih propisa iako su programi potpora i pripadajuće razdoblje programiranja u tijeku. To, međutim, vrijedi samo u mjeri u kojoj, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, osobito s obzirom na karakteristike navedenih propisa i njihovih konkretnih posljedica, primjena novih propisa na takve lokalne akcijske skupine specificira provođenje diskrecijske ovlasti koju Uredba br. 1698/2005 dodjeljuje državama članicama, ostajući u okvirima njezinih odredaba, i u kojoj je takva primjena sukladna odredbama Povelje i općim načelima prava Europske unije.

O šestom pitanju

- 38 Svojim šestim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita koje implikacije odredbe uredaba 1698/2005 i 1974/2006 mogu imati na preuzete obveze i stečena prava lokalne akcijske skupine kada ona prestane postojati.
- 39 U tom pogledu valja podsjetiti da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda, koji je uspostavljen člankom 267. UFEU-a – samo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji treba preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će uslijediti da procijeni u odnosu na posebnosti predmeta kako potrebu za prethodnom odlukom, kako bi mogao donijeti svoju odluku, tako i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, čim se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud je u načelu dužan donijeti odluku (vidjeti osobito presudu od 24. travnja 2012., Kamberaj, C-571/10, t. 40. i navedenu sudsku praksu).
- 40 Međutim, na Sudu je da ocijeni okolnosti u kojima je nacionalni sud pred njim pokrenuo postupak kako bi provjerio svoju vlastitu nadležnost. Duh suradnje koji treba vladati u prethodnom postupku zahtijeva da nacionalni sudac sa svoje strane ima obzira prema funkciji povjerenoj Sudu, a to je doprinos provedbi pravde u državama članicama, a ne davanje mišljenja o općim ili hipotetskim pitanjima (vidjeti gore navedenu presudu Kamberaj, t. 41. i navedenu sudsku praksu).

- 41 U tom pogledu odbijanje zahtjeva koji je uputio nacionalni sud moguće je samo ako je očito da tumačenje prava Unije zatraženo od Suda nema nikakve veze sa stvarnim činjenicama ili svrhom glavnog postupka ili je problem hipotetske prirode ili Sud ne raspolaže s dovoljno činjeničnih ili pravnih elemenata kako bi dao koristan odgovor na pitanja koja su mu postavljena (vidjeti gore navedenu presudu Kamberaj, t. 42. i navedenu sudsku praksu).
- 42 U ovom slučaju valja reći da su u glavnom postupku suprotstavljeni DZNLN i Vidékfejlesztési Miniszter povodom pitanja zakonitosti odluke kojom je potonji prvome povukao odobrenje kao lokalnoj akcijskoj skupini.
- 43 Naprotiv, ni iz jednog elementa navedene odluke ne proizlazi da bi spor koji je pokrenut pred nacionalnim sudom mogao imati posljedice na preuzete obveze ili stečena prava od takve lokalne akcijske skupine te u tom pogledu valja utvrditi da sud koji je uputio zahtjev nije dokazao po čemu bi šesto pitanje koje je uputio Sudu moglo imati veze sa stvarnim činjenicama ili svrhom spora koji se pred njim vodi (vidjeti u tom pogledu gore navedenu presudu Kamberaj, t. 57.).
- 44 U tim okolnostima valja smatrati da se navedeno pitanje ne odnosi na tumačenje prava Unije koje je objektivno potrebno za odluku koju nacionalni sudac mora donijeti (vidjeti u tom smislu rješenje od 24. ožujka 2011., Abt i dr., C-194/10, t. 37. i 38. kao i navedenu sudsku praksu).
- 45 Posljedično, šesto je pitanje očito nedopušteno.

Troškovi

- 46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (deveto vijeće) odlučuje:

- 1. Odredbe Uredbe Vijeća br. 1698/2005 od 20. rujna 2005. o potporama ruralnom razvoju Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), osobito članke 61. i 62., treba tumačiti u smislu da one načelno ne zahtijevaju niti zabranjuju donošenje nacionalnih odredaba koje predviđaju da lokalna akcijska skupina koja ispunjava uvjete nabrojene u članku 62. stavku 1. te uredbe može obavljati svoju djelatnost samo u određenom pravnom obliku. Međutim, na sudu koji je uputio zahtjev jest da se uvjeri da, s obzirom na sve relevantne okolnosti, takav propis ne narušava izravnu primjenjivost navedene uredbe i da precizira provođenje diskrecijske ovlasti koju ta uredba dodjeljuje državama članicama, ostajući ipak u okvirima njezinih odredaba. Na njemu je također da se uvjeri da taj nacionalni propis poštuje odredbe Povelje Europske unije o temeljnim pravima i opća načela prava Unije.**
- 2. Pravo Unije načelno se ne protivi tomu da se nacionalni propis koji predviđa da lokalne akcijske skupine mogu svoju djelatnost obavljati samo u određenom pravnom obliku može primijeniti, nakon isteka tranzicijskog razdoblja od godine dana, na lokalne akcijske skupine koje su bile osnovane u drugom pravnom obliku u vrijeme ranijih nacionalnih propisa iako su programi potpora i pripadajuće razdoblje programiranja u tijeku. To, međutim, vrijedi samo u mjeri u kojoj, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, osobito s obzirom na karakteristike navedenih propisa i njihovih konkretnih posljedica, primjena novih propisa na takve lokalne akcijske skupine specificira provođenje diskrecijske ovlasti koju Uredba br. 1698/2005 dodjeljuje državama članicama, ostajući u okvirima njezinih odredaba, i u kojoj je takva primjena sukladna odredbama Povelje Europske unije o temeljnim pravima i općim načelima prava Europske unije.**

Potpisi